

Biblioteka Główna

Rada Biblioteczna

10 grudnia 2013 r. odbyło się **posiedzenie Rady Bibliotecznej**, na którym pozytywnie zostały zaopiniowane wnioski o odznaczenia:

- Złotym Medalem za Długoletnią Służbę Grażyny Drzazgi, Teresy Kuśmierczyk, Jolanty Zduńczyk oraz Iwony Zgrzembskiej;

- Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę Agnieszki Kowalczuk;
- Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę dla Agnieszki Gawryś i Małgorzaty Muszyńskiej-Małczak.

(MMM)

Podwyżki i awanse

Regulacja wynagrodzenia, która była przeprowadzona w PW w 2013 roku miała trzy etapy. Pierwszy etap „obligatoryjny”, na warunkach określonych w porozumieniu rektorsko-związkowym, objął wszystkich pracowników BG zatrudnionych przed 1 stycznia 2013 roku, a kwota podwyżki dla NNA wyniosła 211 zł (dla nauczycieli była odpowiednio wyższa, ze względu na brak premii dla tej grupy pracowników). Drugi etap umożliwił zastosowanie zasady uznaniowości, ale w BG ponownie zastosowano zasadę równego podziału środków. W efekcie wszyscy pracownicy Biblioteki otrzymali podwyżkę uposażenia zasadniczego w kwocie nie niższej niż 45 zł.

Etap trzeci przeprowadzony był w listopadzie i objął łącznie 23 osoby, a kwota podwyżki wyniosła od 73 do 94 złotych. Wszystkie zmiany wynikające z regulacji uposażenia obowiązywały od 1 stycznia 2013 roku. W tym samym roku awansami lub podwyżką uposażenia niezależnie od regulacji, w ramach sukcesywnie prowadzonych zmian, objęto 22 osoby.

W wyniku tych działań średnie wynagrodzenie w Bibliotece Głównej na koniec 2013 roku wynosiło na stanowisku: młodszego bibliotekarza 2 323 zł, bibliotekarza 2 396 zł, starszego bibliotekarza 2 533 zł, kustosza 2 714zł.

(JoSt)

Badania grupy Wyszehradzkiej

Biblioteka Główna PW jest partnerem **University of Debrecen Library** (lider

projektu), **Slovak Chemistry Library** (Slovak University of Technology) i **National Technical**

Library (Czechy, Praga) w realizacji projektu zatytułowanego *Enhancing scholarly communication: National initiatives to manage research data in the V4 countries.*

Celem badania jest ocena stanu archiwizacji danych z badań (raw data) w tych czterech krajach. Badanie będzie prowadzone w każdym kraju osobno, na podstawie wspólnie opracowanej ankiety (w różnych

wersjach językowych). Wnioski będą opublikowane we wspólnie opracowanym wydawnictwie w IV kwartale 2014 roku. Środki na realizację zadania pozyskano z Funduszu Wyszehradzkiego (Standard Grant of International Visegrad Fund). Ze strony BG w pracach udział biorą: dyr. Jolanta Stępnia, Edyta Kędzierska i Natallia Kavalchuk.

(JoSt)

2013 - Rok Jana Czochralskiego

Biblioteka Główna aktywnie włączyła się w obchody Roku profesora Jana Czochralskiego, przygotowując szereg działań, których organizacją i wykonaniem zajął się OIN BG PW- Eliza Królak i Grażyna Komorowska, we współpracy z innymi Oddziałami, a także Biurem ds. Promocji i Informacji PW, Biurem Rektora PW, Muzeum PW oraz koordynatorem Roku Czochralskiego-profesorem Mirosławem Naderem.

Do podjętych inicjatyw należała między innymi współorganizacja wraz z Muzeum PW wystawy *60 rocznica śmierci prof. Jana Czochralskiego*, która odbyła się w dniach 22-24 kwietnia 2013 r. Wystawie towarzyszyło stanowisko multimedialne. Zaprezentowano również dwa filmy promocyjne, udostępniono CD z bibliografią, CD z materiałami z sympozjum oraz planszę o profesorze Czochralskim. Pełniono również dyżur informacyjny w trakcie trwania wystawy.

15 listopada zaprezentowano wystawę *Życie i dzieło prof. Jana Czochralskiego*. Przygotowując wystawę, Eliza Królak i Grażyna Komorowska z OIN-u, wyselekcjonowały i opracowały materiały tekstowe i graficzne. Forma i sposób ukazania postaci miały być czytelne dla młodzieży i studentów. Wystawa na dwunastu planszach przedstawiała życie profesora- okres niemiecki i polski, dokonania naukowe, odkrycie krystalizacji metali (tzw.

Metoda Czochralskiego) oraz współczesne zastosowanie metody, działania PW przypominające sylwetkę i dokonania naukowe profesora Czochralskiego.

Przy okazji obchodów Roku Profesora Jana Czochralskiego przygotowano również prezentację w Power Point pt. *Prof. Jan Czochralski 1885-1953.*, ukazującą jego bogaty życiorys. Prezentacja jest wykorzystywana jako materiał na lekcjach bibliotecznych dla uczniów szkół średnich, odwiedzających PW. W 2013 r. odbyło się sześć takich spotkań oraz jedno w warszawskim Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Zamoyskiego (Eliza Królak, Grażyna Komorowska).

Inne działania, w których BG PW brała udział to:

- kalendarium wydarzeń Roku Czochralskiego- sukcesywne gromadzenie danych (Eliza Królak),
- projekt i prezentacja banerów „Rok prof. Jana Czochralskiego” na zewnątrz budynku uczelni (Eliza Królak, Dorota Wojnowska),
- projekt zakładki, teczek, podkładek komputerowych, długopisów i innych materiałów promujących Rok Czochralskiego (Eliza Królak, Dorota Wojnowska),
- dystrybucja gadżetów promujących Rok prof. Czochralskiego osobom

zainteresowanym i gościom Politechniki (Eliza Królak, Grażyna Komorowska).

Wyżej opisane działania są częścią projektu honorującego prof. Jana Czochralskiego, zaś

druga część projektu, znajdująca się obecnie w przygotowaniu, dotyczy cyfrowej archiwizacji i publikacji podsumowania obchodów Roku Jana Czochralskiego (Eliza Królak).

(EKr, GKom)

Binfo

W połowie grudnia w Bibliotece Głównej oraz Filiach BG **uruchomiony został serwis informacyjny Binfo**, którego celem jest promowanie działalności biblioteki oraz szybkie i skuteczne przekazywanie najważniejszych informacji. Na kilku ekranach (2 w Gmachu Głównym, 2 w Filiach BG) wyświetlane są krótkie filmy na temat pracy biblioteki, w tym m.in. o czytelnich i wypożyczalniach, sposobach korzystania

z księgozbioru, Bibliotece Cyfrowej i elektronicznych źródłach wiedzy. Nowa forma przekazu pozwala na zaprezentowanie naszych działań w ciekawy, przystępny i kolorowy sposób. Obecnie trwają prace nad anglojęzyczną wersją serwisu oraz kolejnymi spotami informacyjnymi.

Mamy nadzieję, że serwis Binfo znajdzie uznanie naszych czytelników.

(JKam)

Ewaluacja bazy SYMPOnet

W okresie od 15 października do 20 listopada 2013 r. **zostało przeprowadzone badanie mające na celu określenie poziomu wykorzystania i przydatności bazy SYMPOnet** administrowanej przez BG PW. Kwestionariusz ankiety rozesłano do bibliotek szkół akademickich oraz zamieszczono na portalu EBIB.

Przez ponad miesiąc trwania badania zebrano 59 ankiet. Uzyskane w ten sposób dane pozwoliły stwierdzić, iż baza SYMPOnet jest wykorzystywana i doceniana przez pracowników bibliotek, którzy wzięli udział w badaniu. $\frac{3}{4}$ respondentów określiło, iż wykorzystują bazę podczas swojej pracy, jednak w większości przypadków zdarza się to

jedynie czasami. Ustalono, iż uczestnictwo biblioteki w tworzeniu bazy sprzyja jej użytkowaniu przez pracowników. 68% badanych uznało, iż baza jest przydatna, 26% osób ankietowanych odpowiedziało, iż trudno to określić. Jedynie 6% respondentów oceniło przydatność bazy negatywnie. Jako powody wykorzystywania bazy wskazywano specyficzny typ dokumentów jakie zawiera (materiały konferencyjne) oraz konkretne informacje, które posiada, a których nie można znaleźć w innych bazach (informacje o lokalizacji, nazwiska autorów artykułów). Ankiety opracowała Edyta Kędzierska, która przeprowadziła również analizę wyników oraz przygotowała Raport końcowy.

(EK)

Spotkanie BazTech

7 listopada 2013 r. **Biblioteka Główna PW po raz kolejny gościła przedstawicieli Rady**

Konsorcjum BazTech. Gości przywitała Dyrektor Jolanta Stępnik. Plan zebrania

obejmował m.in. omówienie bieżących rozliczeń finansowych i indeksowanie danych zawartych w bazie BazTech przez multiwyszukiwarki. Twórcy multiwyszukiwarek zainteresowani są pozyskiwaniem praw do udostępniania i przeszukiwania zasobów bazy. Kolejny temat dotyczył współpracy Konsorcjum BazTech i ICM. Propozycja nowej umowy współpracy z ICM budzi wiele wątpliwości dotyczących spraw formalnych i organizacyjnych. Departament Strategii MNiSW przekazał też projekt umowy dotyczącej wykorzystania bazy BazTech dla potrzeb systemu POL-on. Wynikiem dyskusji nad treścią tej umowy są propozycje zmian, wynikające głównie z organizacji pracy przy

weryfikacji danych BazTech w PBN oraz POL-indexie. W 2014 r. kontynuowana będzie praca zespołu ds. słów kluczowych. Zadaniem zespołu jest opracowanie koncepcji, zaleceń oraz metod postępowania przy tworzeniu i porządkowaniu słów kluczowych.

Część spotkania dotyczyła spraw związanych z pracą w nowym programie DeskLight: uprawnień, organizacji pracy, centralnego poprawiania błędów i uzupełnienia wprowadzonych danych. Ustalono terminy trzech szkoleń dla redaktorów. W spotkaniu uczestniczyły Elżbieta Owczarczyk i Agnieszka Celej.

(AC)

Klub Absolwenta

Kreowanie pozytywnego wizerunku biblioteki w środowisku wewnętrznym jest bardzo ważnym elementem działań marketingowych na uczelni. Aby promować naszą działalność i osiągnięcia, **Biblioteka Główna zmodernizowała dekorację wystawową w gablotach Klubu Absolwenta.** Zmiana została zaprezentowana w trakcie Święta Politechniki Warszawskiej (14-16 listopada 2013 r.), podczas uroczystości związanych z 98 rocznicą powstania Uczelni. Oddział Zbiorów Specjalnych wraz z Dorotą Wojnowską i Elizą Królak przygotował plan reorganizacji ekspozycji dokonań Biblioteki Głównej tak, aby można było poznać działalność ostatnich kilku lat w atrakcyjnej formie plastycznej. Na planszach PCV wydrukowano: osiem tytułowych tablic z wybranych wystaw organizowanych przez BGPW (*Nie tylko książka techniczna, Profesorowie Politechniki Warszawskiej w XX-leciu międzywojennym, Warszawa zapomniana, Powstanie Rozbudowa. Odbudowa. Historia Politechniki Warszawskiej w trzech aktach, Polska-sprawy i ludzie. Z korespondencji Marii*

Skłodowskiej-Curie, Stadion X-lecia 1954-2008, Poznaj Władze naszej uczelni, Koła Naukowe Politechniki Warszawskiej), cztery plansze z wybranymi zdjęciami z konkursu fotograficznego *Politechnika Warszawska znana i nieznana* oraz cztery małe plansze z komiksem o Marii Skłodowskiej Curie, który został wydrukowany w Kalendarzu Akademickim 2011/2012. W szklanej witrynie umieszczono również publikacje wydane przez BGPW: książkę z płytą CD-ROM profesora PW Jerzego Bukowskiego *Zapiski pamiętnikarskie*, którą zredagowała Żaneta Jędryka oraz książkę *Architektura międzywojenna na fotografii: obiekty twórców związanych z Politechniką Warszawską*, opracowaną przez Jolantę B. Kucharską, Marię Miller i Małgorzatę Wornbard. Z materiałów promocyjnych wybrano gadżety wykonane z okazji Roku Jana Czochochalskiego oraz zestaw pocztówek z rysunkami gmachów PW, które zaprojektowano na pamiątkę wystawy *Powstanie Rozbudowa. Odbudowa...* Przygotowana przez BGPW nowa prezentacja w gablocie, została doceniona przez Władze

Uczelni oraz odwiedzających Klub Absolwenta.

(DW)

Wystawa Koła Naukowe PW

Z okazji Targów Kół Naukowych i Organizacji Studenckich *Konik*, które odbyły się w dniach 15-16 października 2013 r., **Biblioteka Główna PW przygotowała wystawę Koła Naukowe Politechniki Warszawskiej**. Wystawę można było oglądać do 21 listopada w kruzgankach I piętra Gmachu Głównego. Celem projektu było obiektywne przedstawienie działalności kół naukowych funkcjonujących na Politechnice Warszawskiej. Poprzez ukazanie przykładów ciekawych projektów i dokonań chcieliśmy zachęcić studentów do aktywnego angażowania się w życie naukowe uczelni. Na 16 planszach przedstawiono 60 kół naukowych PW, które wyraziły chęć współpracy w projekcie. Bibliotekarze z Sekcji Kolekcji Dziedzinowych rozpoczęli w maju przygotowanie merytoryczne wystawy, mające na celu nawiązanie kontaktów z dziekanami ds. studenckich, samorządem studenckim oraz z przedstawicielami kół naukowych działających na poszczególnych wydziałach- opiekunami naukowymi, prezesami i członkami kół.

Koła naukowe otrzymały wytyczne, jakie elementy muszą przygotować, aby materiały przedstawione na planszach tworzyły spójny układ graficzny. Każde koło naukowe miało możliwość świadomego kreowania swojego wizerunku, poprzez wybranie fotografii i wypowiedzi, które chcieliby umieścić na planszy. Ich zadaniem było dokończenie zdań *Sukcesem naszego koła jest...* oraz *To zdjęcie*

jest dla nas ważne, ponieważ... Odpowiedzi były uzupełnione materiałami fotograficznymi takimi jak logo koła, zdjęcia jego członków, dokumentacja działalności koła.

Zebranie materiałów w postaci zdjęć, grafik i tekstów było bardzo trudnym zadaniem ze względu na koniec roku akademickiego, co wiązało się z brakiem czasu ze strony studentów, gdyż w tym czasie trwały zaliczenia i sesja egzaminacyjna. Przerwa wakacyjna jeszcze bardziej utrudniła realizację projektu. Do ostatnich chwil przed oddaniem plansz do drukarni, trwały prace nad szczegółowym opracowaniem tekstów i techniczną realizacją wystawy oraz oprawą plastyczną, za co odpowiadały wspólnie Dorota Wojnowska i Eliza Królak. Dzięki wystawie studenci mogli pochwalić się osiągnięciami, wypromować swoje koła naukowe oraz poznać dokonania „konkurencji”, co sprzyja integracji wewnątrz PW. Projekt był również okazją do promowania biblioteki jako instytucji otwartej na sprawy studentów oraz zainteresowanej ich osiągnięciami i rozwojem naukowym.

Wersja cyfrowa wystawy jest umieszczona w Bibliotece Cyfrowej PW.

(DW)

Szkolenia OWI dla bibliotekarzy PW

W okresie od czerwca do września 2013 roku **zaplanowano szkolenia dla bibliotekarzy PW w zakresie Ochrony własności intelektualnej**

(OWI) z uwzględnieniem prawa autorskiego oraz prawa własności przemysłowej, w tym

prawa patentowego. Szkolenia przeprowadzono w dwóch edycjach:

wykłady:

- 26 czerwca, Prawo własności przemysłowej (cztery godziny),
- 3 lipca, Prawo autorskie (cztery godziny),

warsztaty:

- Informacja patentowa (dwie godziny),
- Informacja normalizacyjna (II edycja, dwie godziny).

Druga tura szkoleń OWI została zrealizowana we wrześniu i dotyczyła:

- 26 września, Prawo autorskie (cztery godziny),
- 30 września, Informacja patentowa (dwie godziny).

łącznie w całym cyklu liczącym 18 godzin udział wzięło 94 bibliotekarzy SBI PW. Szkolenia OWI przeprowadziła Anna Tonakiewicz-Kołosowska (absolwentka Studiów Podyplomowych OWI w 2013 r.- Wydział Prawa i Administracji UW). Warsztaty z Informacji normalizacyjnej przeprowadziła Monika Gajewska.

(ATK)

Szkolenia studentów

Oddział Informacji Naukowej uczestniczył wraz z Zespołem ds. Przystosowania bibliotecznego w semestrze zimowym bieżącego roku akademickiego 2013/14 w realizacji „Przystosowania bibliotecznego” dla studentów studiów I stopnia, realizowanego w okresie od października do listopada 2013 roku. W tym samym czasie, pracownicy Oddziału Informacji Naukowej rozpoczęli prowadzenie szkoleń zaawansowanych, często połączonych z e-learningiem, na kilku wydziałach PW dla studentów studiów I, II, i III stopnia. Szkolenia, prowadzone w ramach obowiązkowego

przedmiotu „Informacja naukowa i patentowa”, lub jako wsparcie dla przedmiotów kierunkowych, przeprowadzono na wydziałach: Inżynierii Materiałowej, Inżynierii Łądowej, Chemicznej, Inżynierii Produkcji, Architektury, na wydziale zamiejscowym PW w Płocku oraz na Seminarium Pedagogicznym dla doktorantów i nowych asystentów PW. W sumie przeszkolono 1318 studentów, z czego 952 studentów skorzystało z tradycyjnych form zajęć, natomiast 366 studentów dodatkowo ukończyło e-kursy na bibliotecznej platformie e-learningowej.

(ATK)

Bibliotekarze Dziedzinowi

Wykaz nowości

Bibliotekarze Sekcji Kolekcji Dziedzinowych przy współpracy z Grażyną Kiwałą **przygotowali Wykaz nowości, dostępny na stronie domowej Biblioteki Głównej w zakładce „Nowości według działów”.** Wykaz obejmuje tytuły nowych dokumentów, które zostały wprowadzone do zbiorów

w 2013 roku, wydanych w latach 2011-2013, z podziałem na działy według obowiązującej w Bibliotece Głównej i SBI klasyfikacji. Zestawienie będzie aktualizowane raz na kwartał. Następny wykaz będzie przygotowany w kwietniu 2014 r.

(JSiem)

Filie

Filia BG na Chemii

Rok 2014 był dla Biblioteki Wydziału Chemicznego czasem bardzo pracowitym. W wakacje zostało wykonane skontrum w księgozbiorze podręcznym w Wypożyczalni oraz uporządkowano statusy książek (informacja na miejscu i wypożyczenia na rok). W grudniu zostało uruchomione Binfo- System zdalnej prezentacji informacji BG PW.

Przez cały rok trwały prace nad wprowadzeniem księgozbioru do katalogu centralnego w ramach projektu *Scalanie i aktualizacja centralnego katalogu bibliotek PW*. W wyniku tych działań w katalogu znalazło się 49 tytułów prac doktorskich, 412 tytułów i około 3300 roczników czasopism, ponad 6700 egz. książek z księgozbioru Biblioteki Wydziału Architektury, a także 168 egz. książek z Biblioteki Wydziału Transportu.

Wynikiem udziału w projekcie *Ocalić od zapomnienia. Kolekcja pełnotekstowa wybranych publikacji wybitnych uczonych PW od początku jej istnienia do 1950 roku w Bibliotece Cyfrowej PW* jest opublikowanie

w Bibliotece Cyfrowej PW bibliografii pełnotekstowych, prezentujących dorobek naukowy Profesorów PW: Jana Zawidzkiego, Mieczysława Rybczyńskiego, Władysława Lepperta, Jana Bieleckiego i Kazimierza Klinga.

W ramach projektu PASSIM/SYNAT przetłumaczono słowa kluczowe z języka polskiego na język angielski, dopasowano do nich symbole UKD, stworzono brakujące opisy bibliograficzne i uzupełniono symbole UKD oraz liczby stron w opisach bibliograficznych.

Do Repozytorium wprowadzone zostały opisy publikacji 2 pracowników naukowych oraz dorobek naukowy pracowników Wydziału Chemicznego za 2013 r.

Na bieżąco wprowadzane są artykuły do bazy BazTech oraz prowadzona jest korekta dotychczas wprowadzonych danych.

(AC)

Filia Narbutta

W ostatnim kwartale 2013 r. w Filii przy ul. Narbutta prace koncentrowały się głównie na obsłudze czytelników w miesiącu październiku, w tym prowadzeniu szkoleń dla studentów I-go roku Wydziału Inżynierii Produkcji.

W listopadzie zakończono prace w Bibliotece Wydziału SIMR w ramach projektu *Scalanie i aktualizacja katalogu centralnego bibliotek PW*.

W grudniu zainstalowano w bibliotece komputer wraz z monitorem do prezentacji serwisu Binfo.

Filia przy Narbutta dołączyła do akcji uwalniania książek o nazwie BookCrossing. Na naszej półce znajduje się obecnie około dwudziestu tytułów.

(AKom)

Seminaria i szkolenia

Konferencja w Charkowie

W dniach 23-26 kwietnia 2013 r. Biblioteka Uniwersytetu im. Karazina w Charkowie, przy współpracy Biblioteki Politechniki Lwowskiej, Biblioteki Politechniki w Połtawie, a także Biblioteki Politechniki Łódzkiej, **zorganizowała międzynarodową konferencję pt. *Nowoczesna biblioteka: filozofia, innowacje, jakość pracy.*** Konferencja obejmowała szeroki krąg zagadnień- od ogólnych kierunków zmian w bibliotekach i informacji naukowej, poprzez problemy organizacji pracy w bibliotece, zagadnienia architektoniczne, prezentację baz

i systemów informacyjnych). Przeprowadzono także dyskusję nad zagadnieniami prawa autorskiego. Jeden dzień konferencji był zorganizowany w Połtawskiej Politechnice. W konferencji uczestniczyły dyr. Jolanta Stępnia i Alicja Portacha, które przedstawiły referat pt. *Zintegrowany system biblioteczny jako narzędzie dla planowania rozwoju i organizacji zbiorów bibliotecznych.* Planowana jest publikacja materiałów konferencyjnych.

(JoSt)

Biblioteka Akademicka

W dniach 24-25 października 2013 r. Politechnika Śląska w Gliwicach zorganizowała konferencję ***Biblioteka Akademicka: infrastruktura- uczelnia- otoczenie.***

Główne tematy wystąpień dotyczyły otwartości nauki i związanych z tym technicznych, prawnych i organizacyjnych aspektów funkcjonowania otwartych repozytoriów. Ważnym problemem jest wypracowanie odpowiedniej polityki funkcjonowania repozytoriów. Zwrócono również uwagę na wpływ nowoczesnych

technologii na działalność bibliotek akademickich oraz sposoby skutecznego zabezpieczania i archiwizacji danych cyfrowych gromadzonych przez biblioteki.

Omawiano również elementy funkcjonowania współczesnych bibliotek naukowych, konieczność otwartości na różne grupy odbiorców, niwelowania barier, otwartości zbiorów, a także kwestie dostosowania godzin otwarcia do potrzeb użytkowników.

W konferencji uczestniczyła Jadwiga Siemiątkowska

(JSiem)

Dzień Teledetekcji

Stowarzyszenie Studentów Wydziału Geodezji i Kartografii PW *Geoida* wraz z pracownikami Zakładu Fotogrametrii, Teledetekcji i Systemów Informacji Przestrzennej w dniu 16 grudnia 2013 r. zorganizowali Seminarium ***Dzień Teledetekcji.***

Tematem głównym Seminarium był Układ Słoneczny. Obradom Seminarium towarzyszyła wystawa związana z Układem Słonecznym

o nazwie *Zmienne oblicza Ziemi, czyli 40 lat programu Landsat.*

Gościem specjalnym Dnia Teledetekcji był Karol Wójcicki- miłośnik astronomii i pracownik Centrum Nauki Kopernik. Wygłosił on interesujący wykład na temat planet.

Ciekawe przemówienie na temat badania planety Mars wygłosił Krzysztof Ziółkowski, polski astronom, autor wielu publikacji

naukowych i popularnonaukowych z dziedziny astronomii.

W Seminarium uczestniczyła Jadwiga Siemiątkowska, bibliotekarz Sekcji Kolekcji

Dziedzinowych, odpowiadający za dział Geodezja i kartografia.

(JSiem)

Centrum Nukat

12 grudnia 2013 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej odbyło się **spotkanie bibliotekarzy systemowych bibliotek współpracujących z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym**. Zebranych przywitała Maria Burchard, kierownik Centrum NUKAT, która podsumowała jedenastoletnią działalność Centrum i poinformowała, że w 2014 r. funkcję kierownika obejmie Ewa Kobierska-Maciuszko. Następnie pokrótce przedstawiła osiągnięcia zespołu Centrum NUKAT do których należą:

- narzędzia wspomagające pracę administratorów, w tym automatyczna kontrola poprawności opisów i inne,
- centralna kartoteka haseł wzorcowych,
- wdrożenie rekordu uniwersalnego,
- stworzenie online warsztatu pracy katalogera,
- realizacja projektu Autostrada Informacji Cyfrowej,
- pojawienie się nowego hasła wzorcowego dla nazw wydawców,
- współtworzenie największej na świecie bibliograficznej bazy danych WorldCat oraz udział w projekcie VIAF (wirtualnej kartoteki haseł wzorcowych).

Najbliższe plany to:

- wdrożenie nowego formatu katalogowania RDA,
- wprowadzenie do KHW haseł ujednoczonych dla nazw geograficznych,

- opracowanie nowych zasad tworzenia rekordów analitycznych w katalogu, co umożliwi użytkownikowi wyszukiwanie informacji o zawartości czasopism, prac zbiorowych, redakcyjnych itp.,
- zastosowanie języków oryginalnych w opisach bibliograficznych,
- kontynuacja automatycznego scalanie katalogów bibliotek (Mała Autostrada).

Dalsza część spotkania była poświęcona nowemu formatowi- RDA. Leszek Śnieżko omówił zmiany, które w niedługim czasie zaczną obowiązywać w dotychczasowych zasadach katalogowania. RDA czyli Resource Description & Access to nowy standard katalogowania, który obowiązuje w wielu katalogach na świecie takich jak np. Library of Congress, British Library czy australijska Biblioteka Narodowa. Do przyjęcia zasad RDA przygotowują się biblioteki Finlandii, Holandii, Niemiec, łotewska Biblioteka Narodowa. Centrum NUKAT jest przygotowywane do wdrożenia nowego formatu katalogowania. Pozostałe systemy biblioteczne, w tym nasz ALEPH, będą musiały same zmagać się z tym problemem.

Następnie zostały szczegółowo omówione zmiany jakie będą obowiązywać w rekordach KHW oraz opisach bibliograficznych w związku z wejściem nowego formatu. Dla zainteresowanych kilka przykładów:

- w rekordach KHW pojawią się informacje o miejscu urodzenia,

zawodzie, płci, rodzinie, języku jakim się posługuje twórca itp.,

- będą tworzone rekordy dla osób fikcyjnych, postaci legendarnych, istot nie będących ludźmi,
- w polu 300 dotyczącym opisu fizycznego nie będą stosowane skróty,
- wprowadzenie ujednoliconego tytułu zbiorczego dla dzieł w polach 700 zamiast jak obecnie 240,
- zniesienie zasady trzech- w opisie bibliograficznym znajdują się wszystkie nazwiska twórców danego dzieła,
- wejdzie zasada „bierz co widzisz” czyli do opisu wejdą wszystkie dane znajdujące się na stronie tytułowej dokumentu.

Spotkanie zakończyło wystąpienie bibliotekarza systemowego Centrum NUKAT I. Wiśniewskiej, która omówiła wymagania współpracy i propozycje nowych rozwiązań. Wytknęła nam wiele błędów popełnianych w codziennej pracy, jak np. katalogowanie na haśle dla korektora, brak korekty lub robienie jej przez osobę katalogującą. Padła nawet groźba odbierania uprawnień osobom popełniającym zbyt dużo błędów.

Rok 2014 będzie rokiem nowego formatu, który zacznie obowiązywać w polskich bibliotekach akademickich. Na stronie Centrum NUKAT W Zakładce Szkolenia-Materiały z warsztatów dostępne są prezentacje z grudniowego spotkania.

(MW)

Badanie efektywności bibliotek

29 i 30 października 2013 r. **BG PW gościła członków Zespołu ds. badania efektywności bibliotek oraz przedstawicieli bibliotek publicznych, pedagogicznych i akademickich uczestniczących w badaniach pilotażowych satysfakcji użytkowników bibliotek.** Było to kolejne spotkanie Zespołu realizującego zadanie: *Badanie efektywności bibliotek*

publicznych i pedagogicznych wyznaczone w *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010–2021*. Spotkanie miało na celu zaplanowanie i przygotowanie ogólnopolskich badań pilotażowych satysfakcji użytkowników biblioteki, które posłużą przetestowaniu procedur doboru próby badawczej.

(EK)

Coroczna akcja kontrolna Nukat

W listopadzie 2013 r. odbyła się coroczna akcja porównywania numerów kontrolnych rekordów bibliograficznych baz lokalnych z danymi z bazy NUKAT. W tym roku wprowadzono istotną zmianę i rozszerzono porównywanie zapisów w rekordach bibliograficznych bazy NUKAT oraz baz lokalnych o analizę daty ostatniej modyfikacji rekordów. Pozwoliło to Administratorom Centrum NUKAT ocenić kompletność przejmowanych przez nas modyfikacji.

W związku z tym Oddział Informatyzacji wcześniej rano, przed rozpoczęciem kopiowania rekordów z bazy NUKAT do naszego katalogu, ale po załadowaniu modyfikacji rekordów bibliograficznych z danego dnia, musiał wygenerować wykaz par wszystkich numerów kontrolnych rekordów bibliograficznych baz lokalnych oraz daty ostatniej modyfikacji. Plik ten został umieszczony na serwerze NUKAT. Po kilku dniach, po analizie danych, bibliotekarze

systemowi otrzymali zbiorcze zestawienie wyników. W tym roku większość bibliotek, aż 119, przesała dane w umówionym terminie. Wyniki dotyczące zapisów symboli bibliotek w rekordach bazy Nukat świadczą o najlepszej w historii porównań dbałości bibliotek o usuwanie zbędnych symboli. Gorzej jest z dodawaniem symboli, ale w porównaniu z ubiegłym rokiem uznano, że wynik nie jest zły. Z analizy wynika również, że nie wszystkie modyfikacje zostały przejęte do katalogów lokalnych. Biblioteki współpracujące z NUKAT muszą teraz zadbać o pełną bieżącą aktualizację swoich opisów bibliograficznych. Można zgłosić do NUKAT chęć zastąpienia rekordów w swojej bazie ich aktualną wersją z katalogu NUKAT. BG PW otrzymała taki plik. Obecnie Oddział Informatyzacji musi zmierzyć

się z tym problemem. Jak wypadła nasza biblioteka? Otóż zupełnie dobrze, chociaż mogło być lepiej. Rozbieżności w NUKAT wynoszą 0,194%, natomiast rozbieżności w bazie lokalnej 0,180%. Po wnikliwej analizie okazało się, że mamy 2 osoby bibliotece, którym zdarza się nie dodawać symboli naszej biblioteki do skopiowanych rekordów bibliograficznych z bazy NUKAT. Jak na tak dużą ilość osób kopiujących jest to znikomy procent, co zostało uwzględnione przez Centrum NUKAT. W przyszłym roku zostaną rozszerzone coroczne porównania. NUKAT planuje sprawdzić czy przejmujemy wszystkie rekordy KHW powiązane z kopiowanymi rekordami bibliograficznymi. Takie badania są zaplanowane na 2015 rok.

(MW)

Metody statystyczne w bibliotekach

W dniach 14-15 listopada w Poznaniu odbyły się **warsztaty pt. *Metody statystyczne w badaniu rozwoju usług bibliotecznych***, w których uczestniczyła Edyta Kędzierska. Podczas warsztatów omawiane były kwestie dotyczące form i sposobów gromadzenia,

analizy i interpretacji danych statystycznych zbieranych w bibliotekach polskich i zagranicznych z wykorzystaniem metod statystycznych. Dyskutowano o stanie obecnym oraz przyszłości statystyk oraz o sprawozdawczości bibliotecznej.

(EK)

Audiobooki w bibliotece

W dniu 8 listopada 2013 r. w Bibliotece Narodowej odbyło się szkolenie pt. ***Nie bójcie się audiobooków! Książka w nowej postaci na bibliotecznych półkach***. Podczas szkolenia omówiono audiobooki w kontekście historyczno-kulturowym, ich typologię, perspektywy rozwoju, możliwości prawne w zakresie korzystania z audiobooków, przepisy dotyczące opisu formalnego nie muzycznych dokumentów dźwiękowych (książek mówionych) w formacie MARC 21,

gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie oraz typy odbiorców audiobooków. Przedstawiono działalność Mediateki START METY na Bielanych. Na zakończenie szkolenia dokonano prezentacji zbiorów dźwiękowych Biblioteki Narodowej w Czytelni Nagrań Dźwiękowych i Audiowizualnych.

W szkoleniu uczestniczyły Małgorzata Kapica z Oddziału Opracowania Druków Zwartych oraz Teresa Kuśmierczyk z Oddziału Gromadzenia Druków Zwartych.

(MK)

Relacja z konferencji w Dreźnie

18 listopada 2013 r. na WGiSR UW odbyło się otwarte seminarium pt. **XXVI Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna MAK w Dreźnie 25-30 sierpnia 2013 r.** Relację z konferencji przedstawili: dr hab. Marek Baranowski, dr Agata Ciołkosz-Styk, dr Dariusz Dukaczewski. W konferencji uczestniczyły 1253 osoby z 61 krajów. Zostało zaprezentowanych 446 referatów i 240 posterów. Reprezentanci Polski wygłosili 12 referatów i przedstawili 22 postery. Były 32 grupy tematyczne (w tym analiza przestrzenna i modelowa). Konferencji towarzyszyła

wystawa kartograficzna, gdzie łącznie zaprezentowano 529 map i atlasów (w tym mapy morskie i lądowe). Odbył się również Światowy Dziecięcy Konkurs Kartograficzny im. Barbary Petchenik.

Informacje o konferencji zostaną opublikowane w *Polskim Przeglądzie Kartograficznym* w 2014 r.

Informacje o ICC 2013 From Pole to Pole można uzyskać pod adresem: <http://www.icc2013.org/?node=40>.

W seminarium uczestniczyła Małgorzata Kapica.

(MK)

Informacja naukowa i techniczna

6 listopada 2013 r. w Małej Auli Politechniki Warszawskiej odbyło się **seminarium pt. Informacja naukowa i techniczna na potrzeby przemysłu, badań i wdrożeń.** Spotkanie zostało zorganizowane przez firmę ABE-IPS oraz Politechnikę Warszawską.

Program seminarium obejmował cztery wykłady zaprezentowane przez przedstawicieli firmy ABE-IPS oraz profesorów i pracowników Politechniki Warszawskiej.

Wykład wprowadzający traktował o zarządzaniu normami technicznymi i dokumentacją techniczną, a tym samym o poprawie procesów pracy. Wygłosił go Krzysztof Kowalczyk z firmy ABE-IPS.

Kolejna prezentacja, wygłoszona przez prof. Janusza Lewandowskiego, dotyczyła zadań Instytutu Badań Stosowanych Politechniki Warszawskiej.

Elektroniczne bazy danych IHS i ich wpływ na wzrost konkurencyjności polskich

przedsiębiorstw to z kolei tytuł ciekawej prezentacji przedstawiciela firmy ABE-IPS. Wystąpienie dotyczyło rodzajów baz danych i sposobów ich efektywnego wykorzystywania. Na temat *Bazy Wiedzy PW* jako rozwijającego się źródła informacji o dorobku i ekspertach PW mówił prof. Henryk Rybiński i jego współpracownicy.

Podczas seminarium uczestnicy mieli możliwość aktywnego udziału w dyskusji i zadawania pytań.

Z Biblioteki Głównej PW w seminarium uczestniczyły Dyrekcja Biblioteki Głównej PW Jolanta Stępnik i Olga Giwer, a także Anna Tonakiewicz, Iwona Socik, Elżbieta Owczarczyk i Justyna Antosik.

(JA)

Indeksowanie czasopism

20 listopada 2013 r. w Bibliotece Narodowej w Warszawie odbyło się **seminarium Indeksowanie czasopism w bazach danych**, nad którym pieczę organizacyjną sprawowało Centrum Promocji Informatyki. Konferencja adresowana była głównie do redaktorów czasopism naukowych i redaktorów baz danych. Meritum programu stanowiła prezentacja bazy cytowań POL-index i Polskiej Bibliografii Naukowej oraz naświetlenie strategii przygotowywania czasopism do indeksacji i zalecenia dla redaktorów dotyczące wyboru baz danych. W roli referentów wystąpili Wojciech Fenrich i Aleksander Nowiński (przedstawiciele ICM UW), dr Henryk Hollender (Uczelnia Łązarskiego), dr Aneta Drabek (Uniwersytet Śląski) i dr Emanuel Kulczycki (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Konferencję otworzył wykład *Bazy bibliograficzne jako czynnik wspomagający rozwój czasopism naukowych*. Dr Henryk Hollender podkreślił niezbędność bibliografii dla rejestrowania zawartości czasopism, które są „naczyniami” dla artykułów. Omówił ewolucję tradycyjnych bibliografii, eksponując rolę bibliografii zawierających cytowania i bibliografii pełnotekstowych. Interoperacyjność systemów zilustrował przykładem Politechniki Śląskiej, gdzie multiwyszukiwarka biblioteczna Primo objęła swoim zasięgiem bazę danych BazTech. Prelegent nie omieszkał wspomnieć o funkcji ewaluacyjnej i normatywnej zestawień bibliograficznych- stwierdził, że ocena parametryczna czasopisma może wykazać, co należałoby zmienić, aby podnieść wartość tytułu w oczach odbiorców. Zapelował jednocześnie, by nie dezawuować małych czasopism, które określił mianem „poczekalni wielkiej nauki”.

Dwa następne wykłady dotyczyły Polskiej Bibliografii Naukowej jako modułu systemu POL-on i bazy cytowań POL-index. W prelekcji *Polska Bibliografia Naukowa w procesach oceny jednostek naukowych i naukowców*, Aleksander Nowiński zaprezentował podstawowe informacje dotyczące systemu informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on. Skonfrontował modele raportowania przed i po wprowadzeniu systemu. Wskazał przy tym na przewagę jednorazowego przesyłania danych cząstkowych nad dotychczasowym wielokrotnym raportowaniem. Następnie referent omówił rolę PBN, która gromadzi dane o dorobku publikacyjnym polskiej nauki oraz umożliwia jego analizowanie i raportowanie. Przybliżone zostały mechanizmy funkcjonowania PBN- sposób zbierania informacji, zakres uprawnień użytkowników. Prelekcją, która przykuła największą uwagę audytorium, był wykład *Baza cytowań POL-index- założenia i cele*. Wojciech Fenrich skonstatował, że pomysł na stworzenie bazy cytowań narodził się w wyniku ewaluacji czasopism z 2012 roku. Kryteria oceny okazały się niewystarczające w przypadku czasopism z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Specyfiką tych publikacji jest bowiem duże znaczenie monografii naukowych, większa rola języków lokalnych i dłuższy okres, w jakim czasopisma „pracują” na swoje cytowania. Dlatego też system POL-index został tak pomyślany, by uwzględniać odmienne uwarunkowania publikacji humanistycznych. W tym celu planuje się w kolejnych latach włączyć do bazy monografie, a spektrum Polskiego Współczynnika Wpływu ma obejmować artykuły z okresu pięcioletniego (w przypadku obu składników PWW). Obecnie trwają przygotowania do uruchomienia pierwszej wersji systemu- nastąpi to po podpisaniu umów między MNiSW a bazami

indeksującymi, z których dane mają trafić do systemu POL-index.

Dr Aneta Drabek w kolejnym wykładzie (*Indeksowanie czasopism w bazach referencyjnych. Rekomendacje dla redaktorów czasopism naukowych*) krytycznym okiem spojrzała na ministerialną listę baz referencyjnych. Zaznaczyła odrębność ProQuest/CSA i IREON Gateway, które nie są bazami danych *sensu stricto*. Dokonała charakterystyki wszystkich 34 baz referencyjnych, zestawiając ich tematykę, rodzaj, dostępność i widoczność w wyszukiwarce Google Scholar. Informacje te mogą pomóc redaktorom naukowym przy wyborze odpowiednich baz danych.

Końcowy wykład *Strategie indeksacyjne dla czasopism naukowych. Jak przygotować czasopismo do indeksacji* autorstwa dr Emanuela Kulczyckiego dostarczył redaktorom wskazówek, do jakiej bazy warto zgłosić czasopismo oraz jakie kroki podjąć, by optymalnie przygotować czasopismo do indeksowania. Prelegent zachęcał do możliwie jak najszerszej widoczności publikacji w bazach danych, bazach referencyjnych

MNiSW, katalogach czasopism (DOAJ, Lista Regensburska) oraz listach czasopism i portalach społecznościowych (np. Academia.edu). Do podstawowych zabiegów przedindeksacyjnych zaliczył: umieszczanie w sieci każdego numeru ze spisem treści, udostępnianie pełnych tekstów artykułów, bieżące aktualizacje, obecność abstraktów i słów kluczowych w języku polskim i angielskim.

Ostatnim akordem seminarium był panel dyskusyjny, podczas którego referenci odpowiadali na pytania słuchaczy. Żywo dyskutowaną kwestią był problem obligatoryjności indeksowania publikacji w bazie cytowań POL-index. Dało się również słyszeć głosy zniecierpliwienia faktem, że MNiSW nie może wypracować konsekwentnego stanowiska w sprawie indeksacji czasopism naukowych.

W seminarium uczestniczył Michał Szeworski z Oddziału Udostępniania i Przechowywania Zbiorów BG PW.

(MiSz)

Szkolenie BazTech

W dniach 28-29 listopada w Poznaniu (Centrum Wykładowe- Biblioteka Politechniki Poznańskiej) miało miejsce **szkolenie redaktorów BazTech pracujących w programie DeskLight**. Uczestnicy mogli zaznajomić się z istotnymi funkcjonalnościami oprogramowania takimi jak modyfikacja wprowadzonych rekordów, korekta błędnych numeracji, przenoszenie błędnie przypisanych artykułów, edytowanie grup rekordów artykułów (podobiektów) oraz pobieranie statystyk opracowanych rekordów. Novum stanowiły instrukcje dotyczące dodawania

plików PDF pełnych tekstów artykułów do programu DeskLight. Dotychczas PDF-y załączane były centralnie w UTP, niebawem obowiązek ten mają przejąć w obrębie przydzielonych tytułów sami redaktorzy. Ważnym składnikiem programu było wyjaśnianie wątpliwości i spornych kwestii, które redaktorzy zgłaszali w toku pracy nad swoimi rekordami.

W szkoleniu wzięli udział: Agnieszka Celej, Emilia Nowakowska, Mariola Purzycka, Teresa Styczek, Agnieszka Bis i Michał Szeworski.

(AC)

Kontrola zarządcza i zarządzanie ryzykiem

6 listopada 2013 r. w ramach projektu *Podniesienie jakości zarządzania Politechniką Warszawską* zostało zorganizowane przez Biuro Rozwoju i Projektów Strategicznych oraz Dział ds. Szkoleń, kolejne szkolenie ***Kontrola zarządcza i zarządzanie ryzykiem na uczelni- w praktyce***. Program szkolenia skierowanego do kadry kierowniczej PW doskonale połączył treści teoretyczne związane z tematem kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem ze sferą praktyczną działalności Politechniki Warszawskiej. Po zaprezentowaniu podstawowych informacji dotyczących kontroli zarządczej omówione zostały sposoby wyznaczania celów i zadań, określania

zasobów oraz określania mierników dla realizowanych celów i zadań przez daną jednostkę instytucji. Kolejną część objęła przedstawienie zagadnień dotyczących określania zasobów, monitorowania, sprawozdawczości i controllingu. Następnie uczestnicy zostali wprowadzeni w tematykę szacowania ryzyka, określania na nie reakcji oraz zarządzania ryzykiem. Szkolenie zakończyło się omówieniem sposobów prowadzenia i jakości wymaganej dokumentacji zarządzania ryzykiem oraz samooceny kontroli zarządczej.

W szkoleniu uczestniczyła Agnieszka Celej.

(AC)